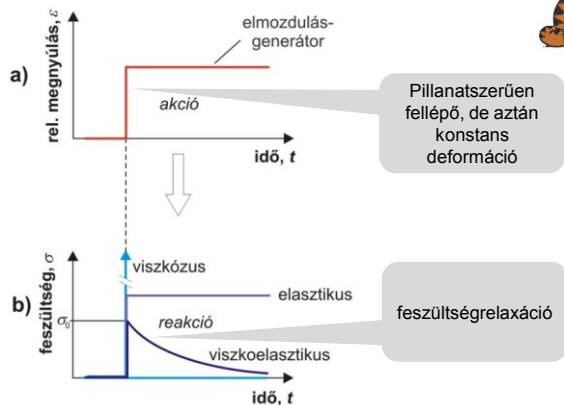

Viszkoelaszticitás

5

Feszültségrelaxáció:

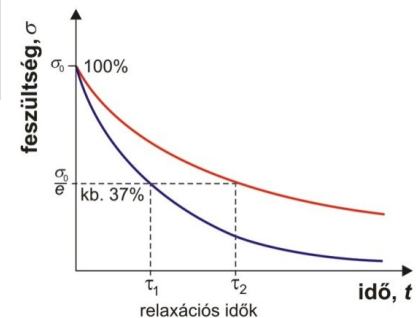
$$\sigma = \sigma_0 e^{-\frac{t}{\tau}}$$

$$\tau = \frac{\eta}{G}$$

relaxációs idő

$$G = \frac{E}{2(1+\mu)}$$

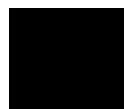
$$G \approx E$$

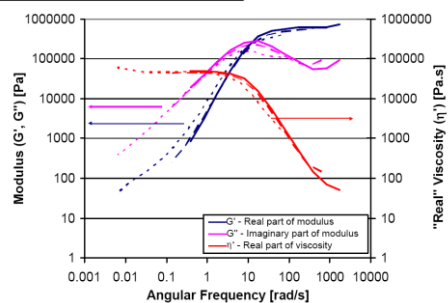
6

Például: gyurmalin

polidimetilsziloxán

PDMS	65%
Silica	17%
Thixotrol	9%
Boric Acid	4%
Glycerine	1%
Titanium Dioxide	1%
Dimethyl Cyclosiloxane	1%

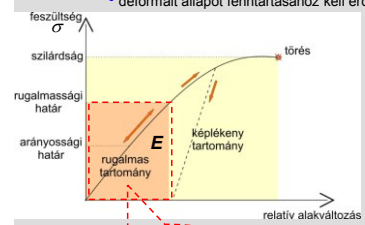

7

Emlékeztető:

Rugalmas viselkedés

- pillanatszerű
- deformált állapot fenntartásához kell erő

Hooke-törvény:

$$\sigma = E \varepsilon$$

Hooke-test

Ideálisan rugalmas test

Viszkózus viselkedés

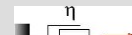
- időigényes
- a deformáció folyamatához kell erő

Newton-törvény:

$$\sigma = \eta \frac{\Delta \varepsilon}{\Delta t}$$

Newton-test

Ideálisan viszkózus test

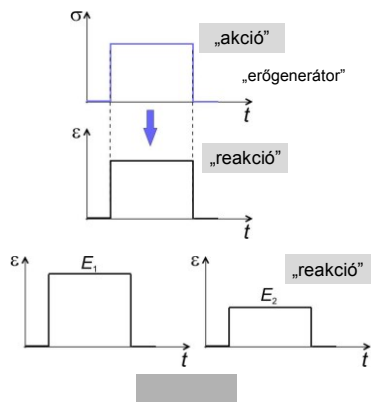
8

Ideálisan rugalmas test viselkedése

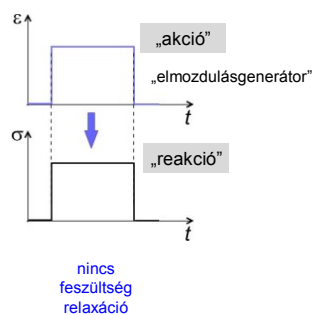

Hooke-test

Állandó erőhatás (feszültség) esetén hogyan változik a deformáció?

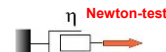
Állandó deformáció esetén hogyan változik a belső feszültség?

nincs feszültség relaxáció

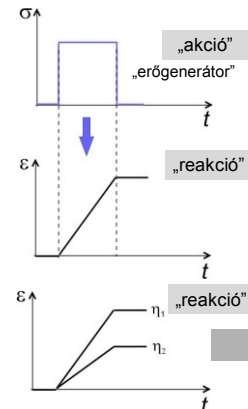
9

Ideálisan viszkózus test viselkedése

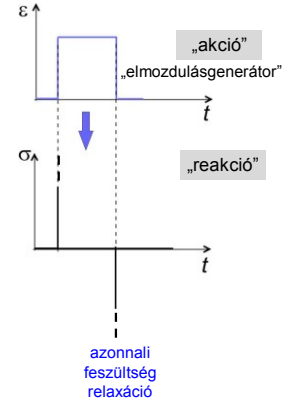

Newton-test

Állandó erőhatás (feszültség) esetén hogyan változik a deformáció?

Állandó deformáció esetén hogyan változik a belső feszültség?

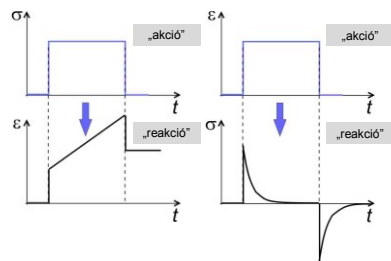
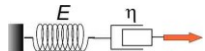

azonnali feszültség relaxáció

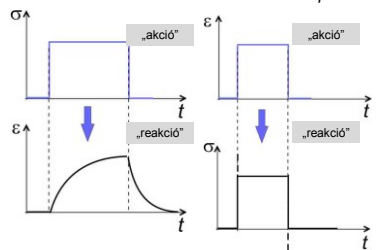
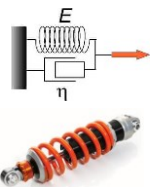
10

Viszkoelasztikus modellek

Maxwell-modell

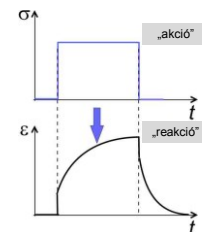
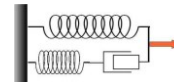

Voigt-modell (Kelvin-Voigt-modell)

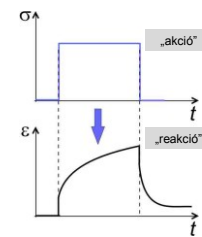

11

Standard lineáris modell

Burgers-modell

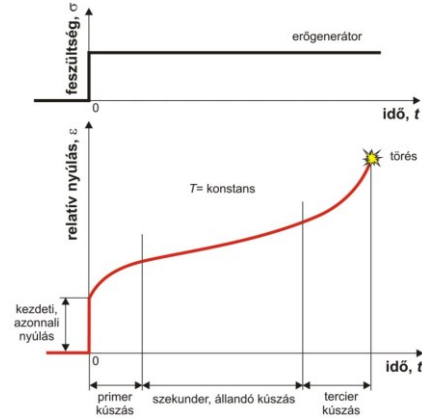

12

Viszkoelasztikus jelenségek

Kúszás

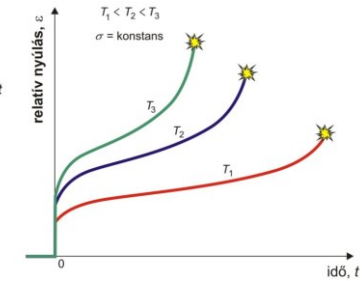
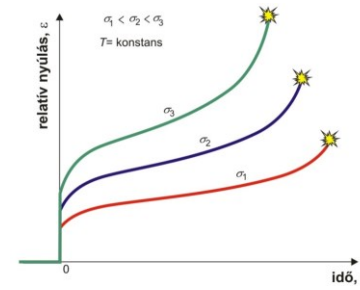
Hosszan tartó állandó terhelésnél fellépő állandóan növekvő deformáció.

1–10⁷ s !!

Modell: ? — Maxwell
— Burgers

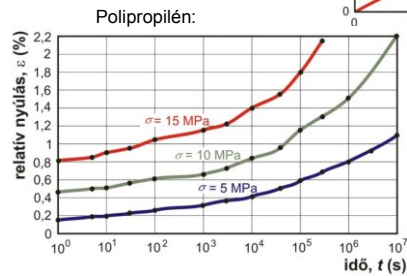
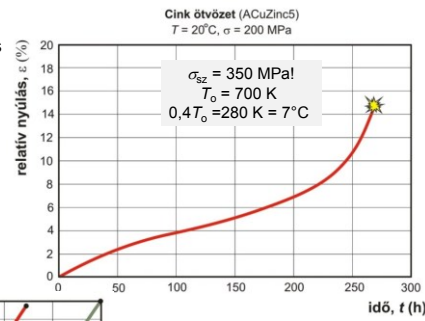
13

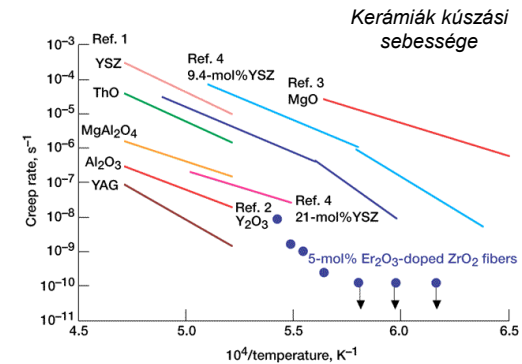
14

hőmérséklet!

pl. fémeknél $0,4T_0 < T$ -nél jelentős

15

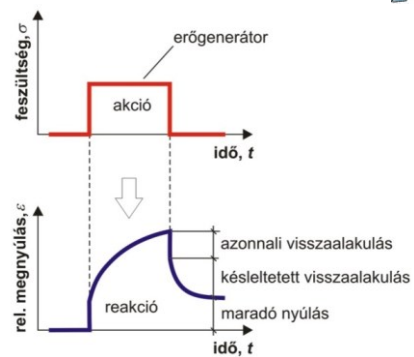

16

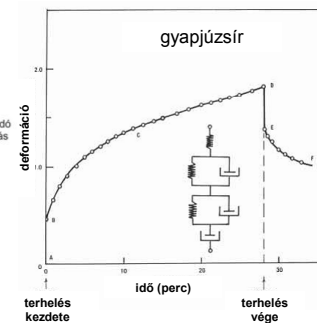
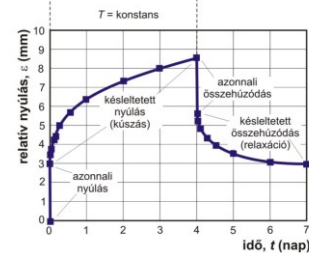
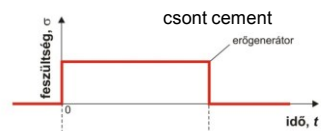
Relaxáció

Alakrelaxáció
(recovery)

Erőhatás megszűnte utáni visszaalakulás.

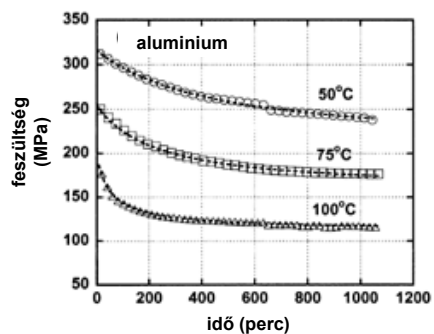
17

18

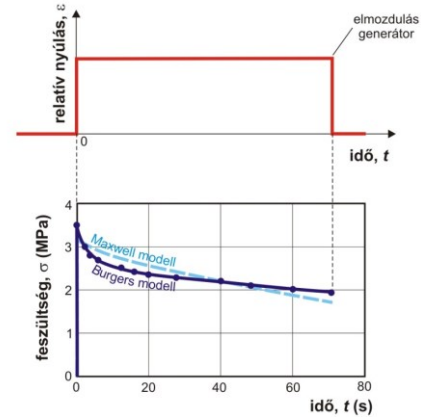
Feszültségrelaxáció

Állandó deformáció mellett fellépő csökkenés a belső feszültségben.

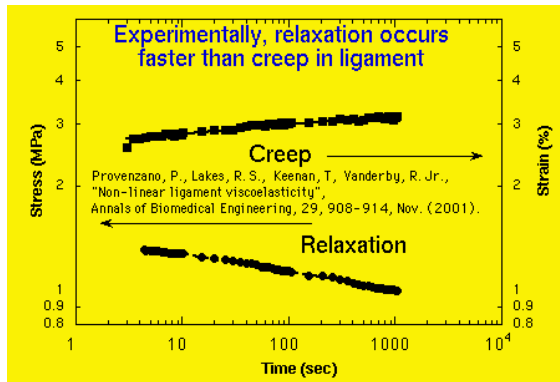

19

Miofibrilláris fehérjékből készített film:

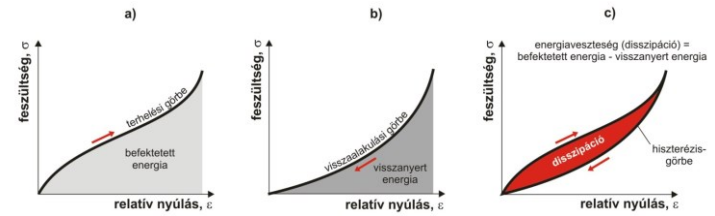

20

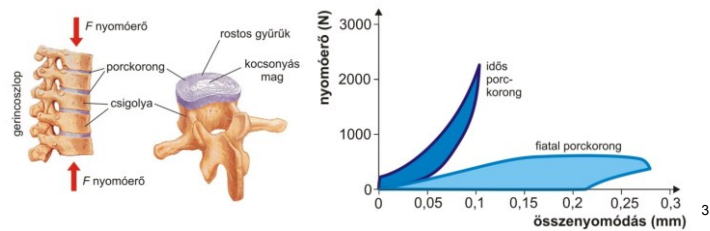
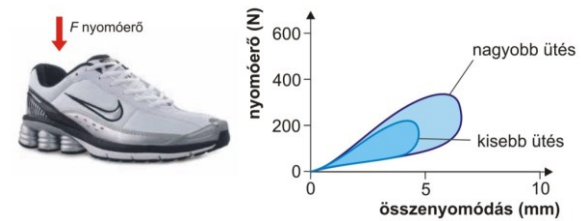
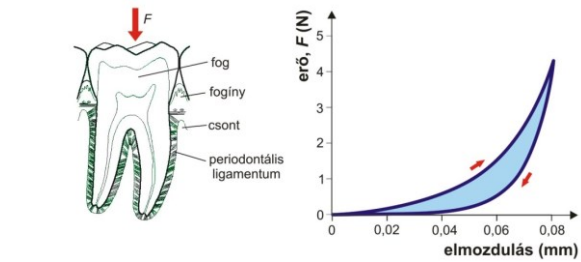
21

Hiszterézis

→ sokk-csillapítás

22

Következő előadáshoz:
19. tankönyvi fejezet

24